

[Axel Kristensen.]

man havde diskuteret dette Problem rent sagligt i Stedet for at bruge Ord, som „ikke vel motiveret“ og „ikke vel overvejet“ og „kaotiske Byggesituation“, det klarer ikke Spørgsmaalet. Jeg forstod den højtærede Statsminister, da han tiltraadte, saaledes, at han ønskede Samarbejde, at man ønskede at diskutere Spørgsmaalene rent sagligt. Naar den højtærede Boligminister siger, at han har overtaget en kaotisk Byggesituation, vil jeg spørge, hvilke positive Foranstaltninger der er truffet for at bringe Orden i den. Jeg kan ikke se, at der fra Ministerens Side — det er muligt, jeg er uvidende paa det Punkt — er truffet en eneste Foranstaltning eller udtædt nogen Bekendtgørelse, der er væsentlig anderledes end det, der foreligger fra eller var forberedt i det tidligere Ministeriums Tid. Jeg vilde være glad, om Ministeren vilde oplyse mig herom, jeg vil nødig gaa rundt med en Fejlopfattelse paa dette Punkt.

Den højtærede Minister siger, at de Regler, vi her foreslaar, er saa specificerede og udførlige, at det vil blive usmidigt, og Ministeren nævner den Bemyndigelse, der er givet ham af Rigsdagen. Der gives dog Ministeren ligesom hidtil Bemyndigelse til at udstede en Masse Bekendtgørelser, nemlig paa alle Steder, hvor det skifter; naar Materiasituationen skifter, naar alle de forskellige Ting, som er skiftende, indtræffer, kan Ministeren følge det op ved Bekendtgørelser; det, Ministeren ikke kan ændre ved Bekendtgørelser, er Princippet i Loven om, hvorledes man opnaar en Byggetilladelse.

Ministeren gør opmærksom paa, at der staa ikke noget om, hvordan man fremkaffer Byggematerialer, men efter Vareforsyningsloven — jeg kan ikke sige, hvordan den kommer til at lyde, men den vil Boligministeren i hvertFald underkaste sig —, vil man stadig have Raadighed over Import til dette Land af Byggematerialer ganske som hidtil, og man vil ogsaa gennem Tildeling af Raamaterialer til Industrien være Herre over, hvilke Produktioner man ønsker at fremkalde; det kan jeg ikke indse, at man paa nogen Maade skulde være hindret i ved dette Forslag, og skulde det være Tilfældet, vil jeg meget gerne forhandle med Ministeren om Spørgsmaalet.

Saa siger Ministeren, at der vil være Usikkerhed over, hvilke Materiale-mængder der disponeres over. Det kan jeg ikke forstaa, man maa jo kunne faa ganske samme Viden som tidligere. I det af mig forelagte Lovforslag staaar der, at de Myndigheder,

der giver Bevillinger, til Stadighed skal indsende Beretninger, saaledes at man i Ministeriet har fuldt Overblik over Materiasituationen. Ministeren siger, at det bliver Materialeleverandørerne, der bestemmer, hvem der faar Igangsætningstilladelse og hvem ikke. Det er virkelig forkert. Der staaar udtrykkeligt: Ingen, der forhandler disse Varer, kan nægte at sælge dem til Bygherrer, der har Byggetilladelse eller Indkøbstilladelse. Der staaar endvidere, at Forhandleren skal skriftligt meddele Køberne sandsynlig Leveringstid. Det vil altsaa sige, at de skal tage imod Ordrene i den Rækkefølge, de kommer, og der bliver ingen Mulighed for, at det bliver Materialeleverandørerne, som bestemmer Rækkefølgen; det er der skabt Sikkerhed for i Lovforslaget.

Saa nævnte Ministeren, at der kunde blive Tale om Sortbørs. Jeg har ikke set noget Sted, hvor man træffer regulerende Foranstaltninger i Anledning af Varemangel, uden at der bliver Mulighed for Sortbørs, men jeg tvivler om, at man vil kunne undgaa det i væsentlig højere Grad gennem de Foranstaltninger, Ministeren maaske tænker paa, end efter vort Forslag. Jeg har peget paa, at Aarsagen til den for store Igangsætning og det maaske derfor for store Pres paa Byggepriserne er den for store Finansiering af Byggeriet, og medens man under normale Forhold under en saadan Situation vil se Bankerne indskrænke Kreditten, maa det Finansieringsinstitut, som nu finansierer Boligbyggeriet, begrænse sin Finansiering til det, der svarer til den Boligmængde, man mener der kan bygges. Derved vil man tage det værste Pres af paa dette Omraade. Der er ingen Grund til at tro, at det vil blive Tilfældet i højere Grad under andre Forhold.

Ministeren taler om, at man vil igangsætte langsommere nu, da der er blevet en for stor Mængde Boligbyggeri, idet der til Trods for, at der blev færdiggjort 10 000 Boliger i 1947, dog var 27 000 Lejligheder i Gang ved Aarsskiftet. Men det var vi ogsaa i det forrige Ministerium klar over, og derfor standsede vi Igangsætningen meget tidligt paa Sommeren og nedsatte et Dispensationsudvalg, hvori Arbejdsgiverne og Arbejderne var repræsenteret. Jeg har netop i mine Bemærkninger til Lovforslaget sagt, at dette med Byggestoppet, som vi har opretholdt, er nødvendigt for at faa en jævn Overgang fra denne Tilstand til de Tilstande, Lovforslaget tilsigter, og paa dette Omraade er de Ting, Ministeren nævner, nøjagtig det, som var planlagt, og som man havde forudset,